

43. møde i DANAK's sektorudvalg for kalibrering

23-06-2016

Sag 21-06-0001

mta

Tid: Onsdag den 20. april 2016 kl. 10.30 - 14.30

Sted: DANAK, Dyregårdsvej 5B, 2740 Skovlunde

Deltagere: Jan Hald (JHA), DFM
Jan Nielsen (JN), Teknologisk Institut
Hans Peter Hansen (HPH), H. Lundbeck A/S
René Wilche (RW), Exova Metech A/S
Ole Tvede Larsen (OTL), FORCE Technology
Jan Wrang (JW), Trescal A/S
Karen Rud Michaelsen (KRM), Sikkerhedsstyrelsen
Lars Bo Hammer (LBH), Brüel og Kjær A/S
Erik Øhlenschläger (EOE), DANAK
Marianne Tambo Andersen (MTA), DANAK

Afbud: Jesper Høy (JH), DANAK
Jørgen Meinertz (JM), Metrologic ApS

Referent: MTA

Referat tilsendt: Sektorudvalgets medlemmer

Der er stadig ikke udpeget en formand for udvalget, og mødet blev derfor i overensstemmelse med udvalgets regler, ledet af DANAK. EOE fungerede som mødeleder. Mødedeltagerne blev opfordret til at overveje at opstille som formandskandidat.

1. Fastlæggelse af dagsorden

Forslag til dagsorden var udsendt med mødeindkaldelsen og blev accepteret i det der dog blev tilføjet et punkt under eventuelt vedrørende klagehåndtering.

2. Status for medlemmer af udvalget

Siden sidst har Sikkerhedsstyrelsen udnævnt Karen Rud Michaelsen (KRM) som medlem. Der er ansøgt om genudpegning af RW og OTL. LBH ansøgning vil blive behandlet inden 1-6-2016.

3. Godkendelse af referat fra udvalgets 42. møde den 23. november 2015.

Referat fra mødet blev godkendt, se også punkt 4.

4. Opfølgning på emner fra udvalgets 42. møde, som ikke er på dagsordenen som punkt.

Euramet kontaktpersoner, hvordan kan denne ressource udnyttes bedre? Behandles sammen med punkt 5.3.1.

AML 18 kommentarer gentages, da denne stadig er under revision.

Følgende kommentarer fra 39. møde gentages, da revision af AML 18 stadig er i gang:

- Fugtighedssalte vil ved næste revision blive sat ind under EA term: fugt.
- Partikeltællere er stadig under debat, om det skal under længde eller kemi. Det blev bemærket, at i EURAMET regi, så hører partikeltælling under Kemi.
- Placering af referencematerialer og partikeltælling vil blive taget op i forbindelse med revision af AML 18.

5. Sager til orientering

5.1. Nationalt

Forslag til nyt akkrediteringsdokument

EOE gennemgik forslag til nyt akkrediteringsdokument (indlæg vedhæftet mail med referat).

Eksempel på akkrediteringsdokument og afgørelse blev udleveret ved mødet.

Forslaget indebærer en mere simplificeret og mindre opdateringskrævende udgave, hvor det er muligt at medtage forklaringer om DANAK's tilknytning til EA og ILAC (MLA niveau).

Sektorudvalget mente, at det var vigtigt, at akkrediteringsdokumenter ikke afveg meget fra praksis i udlandet, specielt fra de større akkrediteringsorganer. EOE nævnte, at Grækenland og Polen anvender simplificerede akkrediteringsdokumenter.

Flere medlemmer mente, at udløbsdato var vigtig. Der skal undersøges om NANDO har accepteret akkrediteringsdokumenter uden udløbsdato, da NANDO har indenfor det seneste år bedt om at få gyldige akkrediteringsdokumenter tilsendt.

Sektorudvalg havde følgende forslag:

- På akkrediteringsdokument anføres hjemmeside med det specifikke måleevneskema/metodeliste.
- At der kan trykkes på en knap, hvorefter akkrediteringsdokument og måleevneskema/metodeliste udskrives (som CVR systemet)
- Pdf fil fra DANAK med elektronisk underskrift
- Mulighed for kun at medtage et ønsket antal linier
- Fjerne flere guidelines, hvis ikke alle fra databaseoplysningerne.

EOE præsenterede den nye metodeliste, hvor der foreslås at fjerne produktkategorien, da der er meget redundans i metodelisterne. Måleevneskemaerne foreslås ikke ændret. Det vil være muligt at få udskrevet måleevneskemaer og metodelister med en mere formel identifikation af laboratoriet.

Oplægget til nyt akkrediteringsdokument vil blive præsenteret for sektorudvalgene og præsenteret for laboratorier ved akkrediteringsdagen. Nogle af tiltagene kan foretages umiddelbart, hvorimod andre tiltag afventer den reviderede ISO 17011.

5.2. Internationalt

5.2.1. Orientering om arbejdet i EA og ILAC

Alt arbejde afventer revisionerne af ISO 17011 og ISO 17025. ILAC G8 forventes også at blive revideret (og desuden ILAC P9, P10 og P14).

5.2.2. Status CD 2 ISO 17025, CD2 17011 og DIS 17034.

CD 2 17025 DANAKs kommentarer til CD 2 er vedhæftet mail med referatet. Den nye udgave af standarden er opbygget som ISO 9000 serien, og det er kun i den tekniske del af standarden, at der kan ses problemer. Der vil tidligst være en dansk standard i 2018.

Specielle opgaver ved CD 2 17025 i punkterne 6.6 metrologisk sporbarhed

7.6 usikkerhed og 7.7 analyse af resultater.

6.6 ved kalibrering anvendes ordet shall(skall) for meget i forhold til de andre områder.

6.6.2 er uddybet yderligere i et annex.

7.7 Risikoanalyse er en obligatorisk del. Der er ikke opstillet retningslinier, til hvordan denne risikoanalyse skal udføres. Hvem skal opstille dem: kunden, myndighed eller laboratoriet?

7.9.4.1 Listning af al udstyr er et tilbageskridt i forhold til angivelse af sporbarhed i dag.

CD2 17011 forventes som dansk standard midt 2017.

DIS 17034 på præstationsprøvning forventes på FDIS niveau i 2017 og er mindre problematisk. Dette vil bane vejen for ny EA MLA på referencematerialer i 2018-2020.

5.2.3. Status - revision af GUM .

Arbejdet med revision af GUM er gået i stå. Det starter nu forfra. Det forventes, at det vil tage ca. 5 år før den er færdig som en CD.

Det er sektorudvalgets forståelse, at dette betyder, at den nuværende GUM har haft stor succes og er indført mange steder.

5.3. Øvrige emner

5.3.1. Relationer på kalibreringsområdet herunder DANIAMet og TKAK, og hvordan TA bedst kan udnytte dette.

Udleveret DANAK notat gennemgået.

KRM oplyste, at Metrologiudvalget er nedlagt. Det forventes, at DANIAMET står for at arrangere Metrologidagen.

DANIAMET vil se på mulighederne for bedre udnyttelse af ressourcer til næste sektorudvalgsmøde.

Sektorudvalget fandt, at eksisterende TA udvidelsesrapporter ved vurdering af laboratoriernes ansøgninger kan forankres bedre i akkrediteringsprocessen. DANAK vil udarbejde en AML for dette.

5.3.2. Status på PT på momentnøgle. Bør/kan U(CMC) for kalibrering af momentnøgler opgives uden bidrag fra DUT

Alle akkrediterede laboratorier deltager/har deltaget. TKAK har stået for modtagelse og behandling af data.

Sektorudvalget foreslog alternative metoder til behandling af dataene, bl.a. vægtet middel samt outlier tests.

DANAK indkalder alle deltagende laboratorier til et møde hos DANAK i august/september, hvor resultatet kan drøftes samt muligheder for ny sammenligningskalibrering.

5.3.3. Kalibrering i ISO 14978:2006 vedrørende længdemåleudstyr - hvilke karakteristika af længdemåleudstyret, der skal kalibreres, afhænger af brugen af udstyret, jf. noten i afsnit ISO 14978:2006 8.2.

Hvordan skal DANAK tolke kraven for brugeren til kalibrering i ISO 14978:2006, jf. noten i afsnit 8.2

Dette punkt tages op ved næste sektorudvalgsmøde i november 2016, i det der inden mødet findes eksempler på behov for kalibrering af flere egenskaber af et længdemåleudstyr.

6. Eventuelt, herunder fastlæggelse af næste møde

Klagebehandling

Der var en drøftelse af klagepraksis.

Næste møde er fastlagt til mandag den 14. november 2016.

Emner til næste møde vil være:

- ILAC G8
- Risikoanalyse, som anført i CD 2 17025
- Bedre udnyttelse af relationer på kalibreringsområdet, f.eks. DANIAmet og TKAK
- Hvordan skal DANAK tolke kraven for brugeren til kalibrering i ISO 14978:2006, jf. noten i afsnit 8.2

Marianne Tambo Andersen
e-post: mta@danak.dk
tlf. dir.: 77 33 95 65